

Základy oční patologie

Literatura:

Vítková, Marie; řehůrek jaroslav: možnosti reedukace zraku při kombinovaném postižení (paido 1999)

Hromádková lada: šilhání (idvpz 1995)

Rozdělení vad

Základní dělení:

- Vrozené
- Získané

Další dělení:

A. Dle stupně (dle WHO)

- Slabozrakost střední, silná
- Těžce slabý zrak (tzv. zbytky zraku)
- Nevidomost – praktická, totální

B. Dle typu (Květoňová-Švecová, 2000)

- Okulomotorické potíže
- Postižení širě zorného pole
- Poruchy barvocitu
- ?
- ?

Gradace postižení

- **Slabozrakost**

pokles zrakové ostrosti v rozmezí 5/15 – 3/50

- **Praktická slepota**

pokles ZO pod 3/50 po zbytek světlocitu s vadnou světelnou projekcí (bez schopnosti určit směr)

- **Absolutní slepota**

není vnímáno světlo

- Zrakové vady dětského věku

Důležité vady

!Poruchy binokulárního vidění

!Refrakční vady

Prenatální katarakta (zakalení čočky)

Zelený zákal (glaukom)

Atrofie zrakového nervu

Degenerace sítnice

Juvenilní makulární degenerace

!Retinopatie nedonošených

Albinismus

Kortikální postižení zraku

!Retinoblastom!!!

Strabismus

Porucha rovnovážného postavení očí. Odchylující oko má sníženou zrakovou ostrost – (brýlová korekce, okluze)

Bývá přítomna porucha jednoduchého binokulárního vidění (2 oči jeden obraz)

- Patologie binokulárního vidění:

Porucha binokulárního vidění:

- **Útlum**

- Projevuje se v případě uchýlení jednoho oka
- Proces zabraňující vstupu informací z uchýleného oka do zrakového centra
- (ZC přestane využívat uchýlené oko)
- Přejíždí v Ambliopii

- **Amblyopie**

- Podstatné snížení zrakové ostrosti jednoho oka – nelze vykorigovat brýlemi
  - Útlum funkce oka (mozek s ním přestává pracovat)
  - Porucha prostorového vnímání
- => Okluze zdravého oka + trénink

Dělení:

????? – latentní šilhání (velká část populace)

Heterotropie – zjevné šilhání

Zjevné šilhání dále dělíme na:

Konkomitující

Paralitické (Vrozené x Získané – úraz)

Konkomitující dělíme na:

??????????– zornice k nosu

?????????? – zornice ven

Reedukace, náprava správného vidění

- Nutnost včasné diagnózy
- Hranice pro nápravu srovnatelná s hranicí vývoje zraku (6. – 8. rok)

Náprava strabismu:

Brýlová korekce

Okluze, ortoptika, pleoptika

Operace

- Náprava strabismu
- Brýlová korekce
- Okluze
- Náprava strabismu

Pleoptická cvičení

- Aktivní pleoptická cvičení – na blízko pomocí hmatu, sluchu a paměti
- Cvičení mají být zajímavá, zábavná

Druhy: Sestavování mozaiky, stavebnice, obkreslování, navlékání korálek, modelování z plastelíny

Cvičení založená na svazku ruka – oko: házená, odbíjená, stolní tenis

Cvičení založená na svazku noha – oko: kopaná

Přístroje vhodné ke cvičení:

Lokalizátor: Dítě zakrývá prstem otvory v desce, které speciální pedagog nebo ortoptistka rozsvěcuje

??????????: Kovová tužka na kovové desce, při přetáhnutí světelný a zvukový signál

- **Chirurgická léčba konkomitujícího strabismu**
  - Operuje se 50% případů
  - V případě vrozeného strabismu je třeba operovat do 1 roku
  - Operace mají být dokončeny před nástupem do školy. Později dochází k ohrožení JBV
  - V čem spočívá operace?

Např. posun úponů, zkrácení svalů atd.

Ortoptika

Snaha o obnovení porušeného JBV

Předpoklady: ????????

Použití speciálních přístrojů:

Troposkop

Cheiroskop

- **Troposkop**
  - Terapeutický i diagnostický přístroj
  - Do 2 tubusů jsou vkládány obrázky – dítě je spojuje
- **Cheiroskop**
  - Dítě jedním okem pozoruje předmět a snaží se ho nakreslit na papír, který vidí druhým okem

Poruchy zraku a patologie dětského věku

Refrakční vady:

- Myopie (krátkozrakost)
- Hypermetropie (dalekozrakost)
- Astigmatismus

Myopia gravis (těžká myopie)

Prenatální katarakta

- **Vrozené zakalení čočky**

Kongenitální glaukom

Atrofie ZN

Degenerace sítnice

Odchlípení retiny

Pigmentová degenerace retiny = dědičné onemocnění, nelze léčit, z počátku se projevuje jako šeroslepost => následuje zúžení zorného pole (trubicové vidění) => pokles centrálního vidění => slepota

Juvenilní makulární degenerace => dědičná choroba projevující se na začátku školní docházky

=> Centrální skotom, porucha barvocitu, periferní vidění zachováno

Uscherův syndrom

- Příklad kombinované vady

=> Znaky pigmentové degenerace + zhoršení sluchu

!Retinopatie nedonošených!

- Onemocnění předčasně narozených dětí (pod 1250 g, pod 33 týdnů)
- Při narození není dokončena vaskularizace sítnice – cévy nedorostly do periferních částí

Albinismus

- Vrozená vada

- Nedostatek melaninu v těle

- Chybí pigment v očích (duhovka průsvitná)

Retinoblastom

- Zhoubný nitrooční nádor
- Vyrůstá ze sítnice dětského oka (do 4. r.)

Projev: ?????

Léčba: ?????